

28.2.2024

Pisno ocenjevanje znanja

Oblikoslovje

Ime in priimek: MITJA ŠEVERKAR

2. a

Čas pisanja: 40 minut

Možnih točk: 74

Zbranih točk: 54,5

Ocena: dob (3)

Meje za ocene:

odl: 66,5-74

pdb: 57-66

db: 46,5-56,5

zd: 37-46

nzd: 0-36

O LJUBLJANSKEM PROSTOVOLISTVU

Pred 110 leti je bilo v Ljubljani na Rimski ulici ustanovljeno prvo žensko društvo, ki mu je

predsedovala gospa Franja Tavčar, žena pisatelja in župana Ivana Tavčarja Ivana Tavčarja

(Ivan Tavčar).

predlog sam. K ustanovitvi so veliko prispevale tudi učiteljice, ki so že leta 1908
gl. gl. prid. števn. prid. sam. zaim. gl. členek sam. prid. sam. so začele
začele terjati ženske družbene pravice (enako plačilo za enako delo,

volilno pravico, ukinitve svojeverstnega celibata; poročati so se namreč smele le z učitelji), hkrati so

podpirale medsebojno solidarnost. Istega leta je bilo ustanovljeno še telovadno društvo, ki ga je

vodila Josipina Kajzerjeva.

1. Nad vsako besedo v četrti in peti vrstici izhodiščnega besedila zapiši, katera besedna vrsta je.

10 8

2. Na prazno črto v izhodiščnem besedilu vstavi besedno zvezo iz oklepaja v pravilnem sklonu.
Do katere premene je prišlo pri sklanjanju?

1+1

Podaljšanje osnove za -j.

1+1

3. Krepko natisnjenim samostalnikom določi, v katero sklanjatev spadajo.

3 3

celibata ... moška sklanjatev

solidarnost ... 2. ženska skl.

leti ... srednja skl.

kazalni
vprašalni
oziradni

4. Iz prve povedi izpiši samostalniški zaimek in pripiši, za katero vrsto in obliko zaimka gre.

2

Mu. To je osebni zaimek, naslončen obložen

1, 1, 1

5. V zadnjem stavku besedila (je vodila) prepoznav naklon in ga poimenuj:

1 1

Povednik.

- a) Stavek smiselno preoblikuj še v preostala dva naklona.

2

~~Telovad~~

Ki ga vodi

Ki bi ga vodila Josipina Kajzerjeva.

Vodil, J. K.!

* da poudarja, da se je istega leta ~~ustanovilo~~ tudi telovadno društvo.

6. Glagolu je bilo ustanovljeno določi vse kategorije:

2 2

je bilo ustanovljeno 3. oseba | število | čas | naklon | način | vid
edn. | pretekli | povedni | trpnik | dovršni

7. Iz besedila izpiši dva različna pomensko nepopolna glagola:

2 2

~~so~~ so, začele

8. Popravi oblikoslovne napake. Nesmiselni popravki bodo prinašali po -0,5 točke.

8

Lovre Kvas je prišel na Slemenice učiti ^{graščakovega sina} sina od graščaka. Zaljubil se je v Manico in jo ni želel onesrečiti.

Zgodba je še bolj zapletena, ker je v njo zaljubljen tudi sosed Marijan. Tu je še nesrečna zgodba

Martineka Spaka – 'desetega' brata. Zgodbi se povežeta med dvobojem ^{Marijana} Marijana s Kvasem. A na

koncu se je Lovrova zgodba srečno končala, saj se je poročil z graščakovo hčero.

9. Samostalniške besede uporabi v zahtevanem sklonu in številu, in to v smiselnih povedih.

Trubeckoj (orod., ed.) Hodil sem s Trubeckojem.

dan (orod. dv.) Hodim z dvema dnevoma v roki. Pomeni

gospa (daj. mn.) Dajem ^{hruške} gospem.

Turgenjev (rod., ed.) Nisem videl Turgenjevčevega.

kar (orodnik) A čimer

5

10. S katerim medmetom izraziš ukaz psu, naj skoči? V katero skupino medmetov ga uvrščaš?

2 Velelnim medmetom, recimo: Ajmo!

2

11. Iz predzadnje vrstice izhodiščnega besedila izpiši členek. Stavek, v katerem se členek nahaja, napiši kot samostojno poved tako, da boš členek razporedil na neko drugo mesto (torej boš smiselno zamenjal besedni red). Na kratko razloži, kako nova pozicija členka spremeni pomen izhodiščnega stavka.

1+1+1

Se ~~Se~~ Se istega leta je bilo ustanovljeno telovadno društvo.

Se v tem primeru poudari to, da se je ustanovitev zgodila istega leta kot neko prej omenjeno dejanje, namesto...

12. Napiši dve povedi. V eni uporabi dvodelni veznik, v drugi pa večbesednega.

1+1

alw - alw kahal sem kosilo, medtem ko se je sprožil alarm.

Prizgal sem televizijo, kljub temu da je ne bi smel.

13. Katera skupina pridevnikov prevladuje v izhodiščnem besedilu?

1

Vrstni.

a) Poimenuj še preostali dve skupini pridevnikov in ju ponazori s po enim primerom. 1+1

Svojilni: Oskarjeva (hiša)
Lastnostni: lepa (hiša)

14. Na črte napiši smiselne in pravilne oblike glagolov v oklepajih:

Pomolzena (pomolsti) krava se je vrnila na pašnik. Kako se mi smili ta povoženi (povoziti) jež! Pojdi peči (peči) piškote! Nehal je opravljati (opravljati) svojo sosedo. Floki, leži (leči) na tla in ne grizi (gristi) čevljev! Marko je spet postrigel (postriči) bratca. Ne kleti (kleti), je oče okaral sina!

15. Naslednjim povedim določi obe kategoriji:

	vid	vidski par	način
Metka je pregledovala nalogo.	nedovršni	je pregledala	vornik
Ljudje so zvrtili tunel.	dovršni	so vrtali	vornik
Pomite je veliko posode.	dovršni	so pomivale	trpnik
Hlače so ponošene.	nedovršni	so nošene	trpnik

a) Vsem štirim glagolom pripiši vidske pare:

- Pri krepko natisnjem še pojasni, kako si spremenil vid.
Odstranil sem -ova- ki se pogosto uporablja v nedovršnih glagolih.

b) Vsem štirim povedim spremeni način:

Naloga je bila pregledovana.
Tunel je bil zvrten.
Ljudje so pomivale veliko posode.
Ljudje so ponošijo hlače.

16. Izberi (obkroži) pravilno obliko pridevnikov:

Petrov rdeč / rdeči telefon je crknil.

Ta grozen / grozni internet res kviri vid!

a) Krepko natisnjeni pridevnik stopnjuj:

- dvostopenjsko: grozen, pregrozen
- trostopenjsko: grozen, bolj grozen, najbolj grozen

b) Stopnje tudi poimenuj.

osnovnik primernik presežnik